

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Tomáše Foltase, soudce Jana Kratochvíla a soudkyně Jitky Zavřelové ve věci žalobce: **B. N.**, zastoupeného JUDr. Matějem Šedivým, advokátem se sídlem Václavská náměstí 831/21, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 7. 2024, čj. OAM-833/ZA-ZA11-ZA21-2024, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 26. 2. 2025, čj. 13 Az 23/2024-21,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Žalobce v žádosti uváděl, že mu v zemi původu (Uzbekistán) hrozí pronásledování ze strany tamního starosty a vlivného podnikatele, se kterými se dostal bez vlastního zavinění do konfliktu. Živil se opravou aut a v době, kdy měl v garáži zaparkovaná auta zmíněného podnikatele a starostova syna, byl na sousedním pozemku založen požár, který se rozšířil a způsobil škodu na zaparkovaných autech. Starosta a vlivný podnikatel po žalobci žádali náhradu škody a vyhrožovali mu újmou na životě či zdraví. Obdobným výhružkám čelila i žalobcova manželka. K tomuto žalobce dodal, že po návratu do Uzbekistánu by nejen že čelil pronásledování, ale nebyl by ani schopný zajistit obživu sobě a své rodině.

[2] Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce žalobou u Městského soudu v Praze. Poukázal především na to, že žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav a nezabýval se posouzením toho, zda se žalobce mohl v Uzbekistánu domoci ochrany svých práv prostřednictvím státních orgánů.

[3] Městský soud žalobu zamítl. Žalovaný podle něj řádně zjistil skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti a obstaral si dostatek podkladů a také informací o zemi původu žalobce.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření účastníků

[4] Žalobce (stěžovatel) se proti rozsudku městského soudu bránil kasační stížností. Namítal, že městský soud jej svým postupem poškodil, neboť pouze nekriticky převzal závěry žalovaného, nepřihlédl k důvodům pro udělení humanitárního azylu a nedostatečně se zabýval posouzením bezpečnostní situace v Uzbekistánu. Dále městský soud pochybil, když se nezabýval stěžovatelovou námitkou, že správní orgán neposoudil ekonomickou situaci v zemi původu.

[5] Žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost, popřípadě zamítl pro nedůvodnost. Trval na tom, že při posuzování žádosti o udělení mezinárodní ochrany zjistil skutečný stav věci a řízení nezatížil žádnou vadou.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[6] Jelikož v nyní projednávané věci rozhodovala specializovaná samosoudkyně, zabýval se Nejvyšší správní soud tím, zda je kasační stížnost přijatelná.

[7] Z usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2021, čj. 8 As 287/2020-33, bod 52 a zejména z usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, se podává, že kasační stížnost je přijatelná v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu, a to v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec nebo nebyly plně vyřešeny judikaturou NSS; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[8] Stěžovatel namítal, že se městský soud dopustil zásadního pochybení, neboť nedostatečně zjistil skutkový stav, a to hlavně ohledně bezpečnostní situace v Uzbekistánu a ekonomické situace stěžovatele. Aby byla kasační stížnost pro tento důvod přijatelná, musel by městský soud hrubě pochybit při výkladu hmotného nebo procesního práva. Případná nevýrazná pochybení zpravidla totiž nedosahují takové intenzity, aby založila přijatelnost kasační stížnosti (usnesení NSS ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, usnesení NSS ze dne 31. 1. 2018, čj. 1 Azs 379/2017-26, či ze dne 15. 12. 2022, čj. 8 Azs 195/2022-28).

[9] V řízení o udělení mezinárodní ochrany je to právě žadatel, kdo je primárním zdrojem informací podstatných pro udělení mezinárodní ochrany (usnesení NSS ze dne 20. 6. 2013, čj. 9 Azs 1/2013-38, či ze dne 11. 12. 2015, čj. 5 Azs 134/2014-48). Rozsah a obsah informací, které správní orgán o zemi původu zjišťuje, se tak odvíjí od sdělení žadatele o mezinárodní ochranu (usnesení NSS ze dne 16. 12. 2021, čj. 3 Azs 118/2021-39).

[10] K bezpečnostní situaci v Uzbekistánu se Nejvyšší správní soud opakovaně vyslovil ve své judikatuře. Z ní vyplývá, že ze zpráv o Uzbekistánu sice lze dovodit, že lidskoprávní situace v tomto státě nedosahuje standardu západních zemí, nicméně v této oblasti nedávno došlo k některým pozitivním změnám (rozsudek NSS ze dne 14. 7. 2023, čj. 2 Azs 20/2022-30). K ekonomickým důvodům podání žádosti o mezinárodní ochranu Nejvyšší správní soud připomíná, že je nelze považovat za hrozbu pronásledování či vážné újmy ve smyslu § 12, resp. § 14a zákona o azylu (rozsudek NSS ze dne 15. 12. 2003, čj. 4 Azs 31/2003-64 nebo ze dne 31. 10. 2003, čj. 4 Azs 23/2003-65), a tedy o důvod, pro který by bylo možné mezinárodní ochranu udělit.

[11] Městský soud se bezpečnostní situací v Uzbekistánu v napadeném rozsudku zabýval v bodech 21-23 odůvodnění a obecně ji zhodnotil s odkazem na relevantní zprávy o Uzbekistánu. Jelikož stěžovatel neuvedl v žalobě (a potažmo ani v žádosti o udělení mezinárodní ochrany) žádné podrobnosti, které by upřesňovaly obecná tvrzení a na jejichž základě by mohlo být provedeno bližší posouzení bezpečnostní situace, nelze v rozsahu hodnocení městského soudu spatřovat zásadní pochybení. Zásadním pochybením není ani to, že se městský soud blíže nezabýval ekonomickou situací stěžovatele při návratu do země původu, neboť se nejedná o důvod, pro který by se udělovala mezinárodní ochrana.

[12] Stěžejním důvodem pro podání žádosti o mezinárodní ochranu bylo tvrzení stěžovatele, že mu hrozí vážná újma ze strany soukromých osob. Pronásledování i vážná újma sice můžou hrozit také ze strany soukromých osob, ale bude tomu tak v zásadě pouze za situace, kdy se postižená osoba obrátí s žádostí o pomoc nejprve na vnitrostátní orgány v zemi původu (není-li zjevné, že tyto orgány nejsou schopny či ochotny účinnou ochranu poskytnout), a ty neučiní přiměřené kroky k zabránění vážné újmy nebo pronásledování (rozsudek NSS ze dne 16. 9. 2008, čj. 3 Azs 48/2008 - 57, usnesení NSS ze dne 21. 10. 2009, čj. 5 Azs 44/2009 - 73). Z judikatury Nejvyššího správního soudu taktéž vyplývá, že subjektivní nedůvěra vůči vnitrostátním orgánům neodůvodňuje rezignaci na využití ochrany státu (usnesení NSS ze dne 25. 7. 2013, čj. 5 Azs 11/2012 - 23). Využití ochrany státu stěžovatel nemusí pouze tehdy, pokud informace o zemi původu ukazují opodstatněnost takové nedůvěry (rozsudek NSS ze dne 30. 9. 2008, čj. 5 Azs 66/2008 - 70, č. 1749/2009 Sb. NSS). K samotné možnosti nalézt vnitrostátní ochranu před soukromými osobami přímo v Uzbekistánu se Nejvyšší správní soud již opakovaně vyslovoval (usnesení NSS ze dne 30. 5. 2024, čj. 2 Azs 46/2024 - 27, či ze dne 25. 6. 2024, čj. 6 Azs 156/2024 - 25).

[13] Z napadeného rozsudku vyplývá, že městský soud se tímto důvodem, který vedl stěžovatele k podání žádosti, podrobně zabýval a své závěry řádně odůvodnil a podpořil odkazy na relevantní ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu. Odůvodnění napadeného rozhodnutí lze považovat za dostatečné tím spíše, když stěžovatel blíže neodůvodnil svou rezignaci na využití ochrany státu. Důvody, pro které žalovaný neudělil stěžovateli humanitární azyl, se městský soud zabývat nemusel, neboť se nejednalo o žalobní bod, který by stěžovatel uplatnil (§ 75 odst. 2 soudního řádu správního).

[14] Závěrem však Nejvyšší správní soud upozorňuje, že městský soud napadený rozsudek vyhlásil bez jednání zveřejněním tzv. zkráceného znění na úřední desce. Takový způsob vyhlášení rozsudku je ovšem v rozporu s čl. 96 odst. 2 Ústavy [nález ÚS ze dne 18. 6. 2019, sp. zn. Pl. ÚS 38/18 (N 115/94 SbNU 370) a rozsudek NSS ze dne 21. 10. 2019,

čj. 3 Azs 201/2018-35, bod 16]. Zmíněná vada řízení před městským soudem nicméně neměla vliv na zákonnost rozsudku (rozsudek NSS ze dne 25. 9. 2020, čj. 10 Azs 194/2020-43, bod 10), a proto ani nemohla představovat důvod přijatelnosti kasační stížnosti.

[15] Lze uzavřít, že kasační stížnost nevyvolává otázky, které by dosud nebyly v judikatuře řešeny nebo byly řešeny rozdílně či vyžadovaly učinit judikaturní odklon. V daném případě nedošlo ani k zásadnímu pochybení městského soudu, které by mělo vliv na hmotněprávní postavení stěžovatele. Městský soud posoudil případ v souladu s judikaturou, od které neshledal Nejvyšší správní soud důvod se odchýlit. Podmínka podstatného přesahu vlastních zájmů stěžovatele tudíž nebyla naplněna.

IV. Závěr a náklady řízení

[16] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud kasační stížnost stěžovatele podle § 104a odst. 1 soudního řádu správního odmítl pro nepřijatelnost.

[17] O nároku na náhradu nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 soudního řádu správního ve spojení s § 120 soudního řádu správního. Stěžovatel neměl ve věci úspěch a náhradu nákladů mu proto nelze přiznat. Žalovanému, kterému by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 26. června 2025

Tomáš Foltas
předseda senátu